

Brandkåren Attunda

Handläggare
Patrik Asp

Datum

2010/08/02

Diarienummer:
204.2009.01371

Sida 1 (7)
BA M-11, Brandutredning

Brandutredning/Rapport

Tingvallavägen

Undersökningen utförd av: Patrik Asp

Kvalitetssäkrad av: Nina Eriksson

Innehållsförteckning

Anledning till undersökningen.....	3
Beskrivning av byggnad/objekt.....	3
Händelse.....	3
Genomförd undersökning.....	3
Slutsatser från undersökningen.....	4
Erfarenheter.....	6
Referenser och underlag.....	6

Anledning till undersökningen

En person har vid upprepade tillfällen eldat i sin egna lägenhet inomhus. Personen är i behov av hjälp och lägenheten har väldigt hög brandbelastning. På Tingvallavägen ■ har det i år fram till den 2010-04-29, brunnit fyra gånger inne i samma lägenhet.

Syftet med utredningen är att se hur andra organisationer arbetar för att förhindra bränder i bostäder hos personer med hjälpbehov.

Fick fyra frågeställningar att besvara i detta PM.

1. Vad har vidtagits för åtgärder?
2. Vem har utfört dessa?
3. Hur robusta och hållbara är dessa åtgärder?
4. På vilket sätt hjälper samhället den här personen och omgivningen från brandskada?

Jag kommer att försöka besvara frågeställningarna så gott jag kan i tur och ordning längre in i PM:et.

Från början var tanken att jag skulle genomföra denna undersökning via någon av de utredningsmetoder som finns, men insåg snabbt att det skulle bli svårt, därför valde jag att skriva ett ”enkelt” PM.

Beskrivning av byggnad/objekt

Tingvallavägen ■ är ett flerbostadshus beläget i Sigtuna kommun. Hyreshuset är 8 våningar högt med ett öppet trapphus i mitten. Ägare till huset är Markarydsbostäder i Stockholm AB, innehavare är Hyresgästföreningen Sigtuna/Märsta och förvaltare är Graflunds.

Tingvallaområdet var det första större sammanhängande bostadsområdet som byggdes efter riksdagens beslut om Arlanda. Tingvalla skulle bebyggas med höghus och byggdes i betong. Området stod klart 1966.

Händelse

En person har vid ett flertal tillfällen eldat inne i sin egen lägenhet. Det har varit allt ifrån uppeldade gardiner till pinnar på spisen. Lägenheten är belamrad med väldigt mycket saker, alltifrån datorskärmar till soffor, så brandbelastningen är väldigt hög. För mer info se insatsrapporter: 2010A00377, 2010A00754, 2010A00410 samt 2010A00626.

Räddningstjänsten har varit på platsen fyra gånger fram till den 2010-04-29 och gjort insatser, men enligt bilder och vad jag har hört av dem som varit på platsen, så har det brunnit betydligt fler gånger än så, utan att räddningstjänsten har blivit dragna dit.

Genomförd undersökning

Ett stort problem har varit all sekretess som råder så fort det gäller en viss specifik person.

Ett annat stort problem har varit att få tag i rätt person på respektive myndighet/företag. Oftast när man ringer en myndighet/företag hamnar man hos växeln, de vet då inte till vem man ska bli kopplad/prata med. Detta har lett till ett antal telefonsamtal som varit

onödiga samt en osäkerhet om jag har missat någon person som istället hade varit den rätta för mig.

Jag har gjort platsbesök på den aktuella adressen, tittat på de insatsrapporter och sakkunnighetsutlåtanden som finns samt på ett antal bilder från lägenheten.

Jag har varit i kontakt med polisen, både stabsbefälet i norrort samt kriminalunderrättelsetjänsten (KUT-gruppen). Har även varit i kontakt med SollentunaHem, IF, Trygg-Hansa, Graflunds, Myndigheten för Samhällskydd och Beredskap (MSB), Socialstyrelsen, Q-Fog och Socialförvaltningen Sigtuna kommun. Med samtliga av dessa ovan nämnda företag och organisationer har jag haft mail- och/eller telefonkontakt med.

Slutsatser från undersökningen

Att besvara de fyra frågeställningarna jag fick har varit lite knivigt. Ingen vet riktigt ens vad den egna organisationen/företaget har gjort. Några checklistor/allmänna råd/ så här gör vi, verkar inte finnas i någon större utsträckning. Så någon klar styrning från samhället hur man hanterar denna typ av situationer finns inte. Varje enskild organisation eller företag verkar mer eller mindre göra det de själva tycker och kan eller helt enkelt hoppas/tror att någon annan tar tag i detta.

Problemet i sig verkar dock, tack och lov, inte vara så vanligt förekommande. Vid kontakt med MSB så berättade de att de flesta checklistor och informationsmaterial de har är riktade mot angående anlagd brand mot skolor, lastkajer etc. vilket är ett betydligt mer förekommande problem. De hade knappt hört talas om/stött på denna problematik.

MSB hoppas på att "efterlikna" Vägverkets tänk med förlåtande system, fast denna gång inom den egna boendemiljön. Så de var inte helt främmande för åtgärder i hemmamiljön med syfte av att göra livet säkrare för oss alla.

Graflunds har flera gånger dagligen åkt förbi den aktuella lägenheten för att kolla om allt står rätt till samt installerat en rökdetektor vid dörren.

Som svar på frågeställning 1 och 2 så har både brandkåren och polisen påtalat problemet för de sociala. Vad som händer därefter har jag inte lyckats få fram. Det jag vet är att personen blev släppt en gång och tände då eld på nytt inne i sin lägenhet. Efter detta brandtillfälle blev personen häktad på nytt.

Hållbarheten i dessa åtgärder är väl inte de bästa då personen både har haft möjlighet, samt till och med, lyckats med att tända eld på lägenheten igen. Tyvärr verkar åtgärderna som hitintills har gjorts, endast haft en liten, om ens någon effekt.

Som svar på den fjärde frågeställningen är det svårt att ge något vettigt svar. Tyvärr verkar det inte göras tillräckligt. En stor anledning till detta är att det saknas resurser hos företag/organisationer, sekretessproblematik m.m., vilket får till följd att detta kan fortgå.

Kan man då göra något åt detta problem? Det blir svårt. I och med den lagstiftning vi har i Sverige samt den sekretess som råder så kommer myndigheterna alltid ligga ett steg efter. KUT- gruppen, som är en grupp inom polisen som ska försöka ta reda på saker innan de inträffar får t.ex. ingen som helst information om att personen har släppts ut. Man kan inte heller förbjuda personen att elda pinnar hemma, då personen inte

förstår vad han/hon gör samt att det kan bli till fara för personen i fråga samt för de andra boenden i närheten.

I samtal med socialchefen för Sigtuna kommun så berättade han att de råder under en väldigt sträng sekretess. Berättar de något så riskerar de att få en skriftlig varning, så hur de arbetar och vad de gör/har gjort är i princip omöjligt för oss eller någon annan att få reda på. De får inte ens ge polisen någon som helst information så tillvida personen inte har gjort något som riskerar att ge minst 2 års fängelse. Men han ser gärna att vi meddelar om vi stöter på missförhållanden eller någon vi tror ligger i farozonen, dock kan vi inte förvänta oss någon som helst feedback på detta, då de ej ens får berätta om de har varit i kontakt med personen i fråga, sen är det upp till personen att själv välja om den vill ha hjälp så länge det inte handlar om tvångsvård.

Det man kan göra är att försöka minimera skadorna när det inträffar. Några förslag på ”lösningar” är boendesprinkler eller portabel sprinkler. Q1 (www.qfog.se) är en typ av portabel sprinkler som bland annat har installerats på äldreboenden i Örebro och Kristianstad med lyckat resultat. Dessa kostar ca 35 000: - exklusive montering. Jag har pratat med två av de stora försäkringsbolagen i Sverige, IF och Trygg-Hansa, och dessa ställde sig inte helt främmande till att vara med och dela på en del av kostnaden då det vid en olycka även kan drabba dem kostnadsmässigt. Detta ingår inte i deras ordinarie brandförebyggande åtgärder men i vissa specifika fall skulle de kunna tänka sig att gå utanför de ramar de har. Boendesprinkler har i Storbritannien och USA visat sig vara ett väldigt lyckat koncept.

SollentunaHem var inte särskilt intresserade av en sprinklerlösning, då de riskerar vattenskadorna. Hade detta skett i någon av deras fastigheter så hade de vräkt personen. Graflunds har även dessa tankar, men det tar tid på grund av jordabalken.

Lägenheten har en väldigt stor brandbelastning vid en eventuell brand, då personen har diverse bråte inne i lägenheten och bor på våning 2 av 8. Utanför lägenhetsdörren är det ett öppet trapphus. Tänk på Rinkebybranden. Några förslag på lösningar om personen ska bo kvar kan vara att flytta upp personen så denne bor högst upp i huset, då tar det längre tid för röken att nå de andra boende, eller att installera en automatisk dörrstängare på lägenhetsdörren.

Ett ytterligare alternativ kan vara att installera en sammankopplingsbar/vidarekopplingsbar brandvarnare som är kopplad till exempelvis fastighetsskötarna. Denna typ av brandvarnare går att installera så den ringer upp ett specifikt nummer. Med hjälp av detta kan exempelvis fastighetsskötarna få en tidig detektion på brand och då ta sig snabbt till lägenheten och förhoppningsvis släcka ner, förhindra en större brand. Detta system är aningen dyrare än en traditionell brandvarnare, men om man räknar på vad man kan vinna/förhindra så är detta en liten kostnad. Hur man löser detta kvälls-/natttid har jag i dagsläget inget svar på, men det känns dock som ett problem som borde kunna gå att lösa.

Mina förslag på förbättringsåtgärder.

- Boendesprinkler eller en portabel sprinkler i lägenheter/boenden där det finns en klar riskbild. Den portabla sprinklern sprutar ut en fin vattendimma vilket gör att vattenskadorna blir väldigt begränsade. Har påvisat goda resultat från Storbritannien och USA.

- Flytta personen högst upp i huset. Om personen tänder eld på sin lägenhet och lägenhetsdörren står öppen så tar det i alla fall några minuter extra innan den giftiga röken tar sig till grannarna. Likaså om fönstret är öppet eller går sönder p.g.a. värmen så sprider sig inte värmen/elden upp till grannen ovanför.
- Installera dörrstängare. På det viset så bör lägenhetsinnehavarens dörr alltid vara stängd, och brand-/rökspridningen till trapphuset försenas/förhindras.
- Installera en sammankopplingsbar/vidarekopplingsbar brandvarnare som är kopplad till exempelvis fastighetsskötarna. Denna typ av brandvarnare går att installera så den ringer upp ett specifikt nummer. Med hjälp av detta kan exempelvis fastighetsskötarna få en tidig detektion på brand och då ta sig snabbt till lägenheten och förhoppningsvis släcka ner, förhindra en större brand. Självklart bör fastighetsskötarna förses med erforderlig utbildning samt handbrandsläckare.
- I och med kommunernas självstyre så ser varje kommun ut på olika sätt. Leta upp rätt person på de sociala och knyt en kontakt, som vi kan ge info till, men förvänta ingen som helst feedback. Förhoppningsvis kan de hjälpa personen på något sätt.

Erfarenheter

Att jobba med detta har varit kul och lärorikt, dock lite svårare än jag trodde. Det var inte helt lätt att få tag i rätt person på respektive organisation/företag och när jag äntligen fick det så hade de knappt eller inte alls tänkt på detta problem. Ett stort hinder för mig har varit all sekretess som finns hos olika myndigheter.

Referenser och underlag

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

2010-04-21 Telefonsamtal med Bo Andersson

IF

2010-04-21 Telefonsamtal med Peter Andersson

Trygg-Hansa

2010-04-21 Telefonsamtal med Erik Bjurshammar

Q-Fog

2010-04-21 Telefon- och mailkorrespondens med Torbjörn Lindström

Socialstyrelsen

2010-04-21 Telefonsamtal

SollentunaHem

2010-04-29 Telefonsamtal med Göran Cumlin

Graflunds

2010-04-29 Telefonsamtal

Polisen

2010-04-29 Telefonsamtal med stabsbefäl Norrort samt KUT-gruppen

Socialförvaltningen Sigtuna kommun

BESÖK	POSTADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO	www.brandkaren-attunda.se
Pommernvägen 1 Sollentuna	Pommernvägen 1 192 70 Sollentuna	08-594 696 00	08-96 39 48	431 41 46 - 4	

2010-04-29 Telefonsamtal

Socialchefen Sigtuna kommun
2010-05-11 Telefonsamtal med Jan Hellström

Sigtunahem
http://www.sigtunahem.se/Templates/Page_230.aspx

Insatsrapporter

2010A00626
2010A00410
2010A00754
2010A00377

Sakkunnighetsutlåtanden

Ärende id:

2010.00333
2010.00508
2010.00562
2010.00643